

Con Bùn

Diệp Hồng Phương

http://www20.brinkster.com/colau/truyenngan/tn/page1/tn_ConBun.html

Trời kéo mây đen, gió mạnh báo hiệu sẽ mưa lớn. Người ta hồi hả trốn mưa. Con đường đang đông xe cộ bỗng vắng hẳn. Nhưng, mưa chỉ nhỏ thôi. Mưa ào xuống rồi rắc giọt mãi...

- Mưa Sài Gòn chi mò loa! - Chị Sậy nhìn trời mưa chếp miệng rồi cúi xuống thái thịt. Chồng chị, anh Cần lom khom đút củi vào bếp lò đang cháy đỏ. Nhúm lò xong, Cần đứng lên, lại nhìn mưa bay theo ngọn gió vu vơ ngoài phố, nói với vợ:

- Chập tạnh. Người ta đói bụng hì?

Trời súp tối khá mau. Ngọn đèn cao áp ở ngã ba vừa bật lên chiếu ánh sáng vàng vọt xuống hè phố, xuống chiếc xe mì gỗ và xô cái bóng nghiêng nghiêng của con Bùn với chiếc nón lá rách bươm bước dọc hè phố. Con bé trông nhỏ nhắn, tiếng gỗ lóc cóc buồn bã rơi...

Anh Cần và chị Sậy trôi dạt từ khúc eo miền Trung vào Sài Gòn. Trước đây họ đi làm hồ cực nhọc lại ít tiền. Từ ngày gom góp vốn sang lại chiếc xe mì, họ về kiếm ăn tại ngã ba này với tiếng gỗ vui tai của con Bùn, con gái họ. Con Bùn mười tuổi lam lũ theo cha mẹ vào thành phố kiếm sống. Dù mưa hay không, con Bùn vẫn phải đi dọc hè phố rao mì.

- Sao hì? - mẹ con Bùn hỏi. Chị ta nhìn con rồi thở ra - Ướt hết rồi ha?

Con Bùn quần áo ướt mem ngồi xuống cạnh bếp lò, sưởi ấm hai bàn tay.

- Mưa chi mà ướt. Rắc rắc mờ? - Cần nhìn trời, nhìn con ái ngại.

- Bị tạt nước. Trên lầu kia - Con Bùn trả lời rồi chỉ tay qua dãy phố đối diện. Ý nó nói người ta trên lầu đổ nước xuống trúng nó. Anh Cần nhìn căn nhà lầu sang trọng có ánh đèn, hỏi nó:

- Người ta tạt nước mi?

- Mới tạt... - Con Bùn đứng nép vào tường - Họ nói gỗ ồn quá. Họ tạt nước cho đi.

Hai vợ chồng người Quảng cùng im lặng sau câu nói của con. Như một thói quen, sự im lặng của họ trở thành nếp chịu đựng, nhẫn nhục trước cuộc sống dặt dẹo quê người. Vốn bản tánh hiền lành, Cần và Sậy trở thành hai cuic đất tròn trịa lăn lóc trên đường đời. Đất lăn mãi, mòn dần chấp nhận trở thành những hạt bụi bay theo gió...

Con Bùn định sưởi ấm thêm nhưng chị Sậy lườm nó:

- Mi sưởi chi miết. Có đi gỗ không? Chưa "mở hòn" gì hết...

- Tạnh rồi. Đi kéo ế mì! - Cần vỗ về rồi đẩy con Bùn ra một bên dành chỗ dọn chiếc bàn xếp duy nhất ra hè đường, thêm hai chiếc ghế nhựa lùn. Bùn đỏ đi. Lại nghe tiếng gỗ của nó ngoài trời mưa rắc giọt...

Một ông xích lô thả trốn vòng ngã ba, rồi thẳng lại. Chị Sậy vội mời bằng cái giọng trọ trẹ của mình:

- ế quá chú ôi! Có quành thánh nè en một tô chú hì?

Ông xích lô cho xe cặp sát lề đường, thông thả vô ngồi bàn. Mưa bỗng nặng hạt, anh Cần nói với vợ:

- Bữa nay mưa bão sao hì? Chừ mà bão ngoài mình kinh hì? Lại thêm cái lũ trên núi...

Chị Sậy không trả lời. Đứng nấu mì mà tâm trí chị hiện lên cơn bão năm trước cuốn phăng cả làng ném vào đồi cát trắng. Ba chị mất tích trong một chuyến đi biển. Cả nhà chị trôi dạt theo con sóng biển bão bùng vào tận xứ này để kiếm miếng ăn...

Còn năm nay ngoài Trung bão ít mà lũ nhiều. Lũ cuốn làng xóm ngoài quê chị, cuốn những căn nhà là cả gia tài của cả đời người trôi đi mất. Mưa bão ngoài nó thiệt dữ dội... Còn ở đây, đêm nay, mưa rất nhỏ... Mưa Sài Gòn nhẹ tênh.

Con Bùn trở lại bưng hai tô mì cho khách bằng hai cánh tay khằng khiu của nó. Nó bước xuống đường nhựa bằng qua bên kia con hẻm nhỏ...

Rồi mùa mưa qua đi. Những tờ lịch cuối năm rơi dần theo ngày tháng. Gió thổi nhiều hơn. Gió từng cơn nhỏ nhẩn lướt qua ngõ phố cuốn theo nhiều bụi, rác tấp vô hè đường. Con Bùn thấy buồn nhớ cái xứ sở xa mù của mình mau những hình ảnh về quê nhà trong tâm trí nó đang phai mờ dần. Anh Cần nghe gió, thở ra:

- Chướng mạnh rồi hỉ?

Chị Sậy chuẩn bị các thứ cho buổi bán đêm, tưởng chồng nói với mình nên gật đầu:

- Ừ. Gió chướng thổi mạnh rồi. Sắp en Tết...

- Mờ có tiền mô en Tết..? - Anh Cần chép miệng trong lúc xếp củi vào thùng xe cạnh cái bếp lò. Xong việc, anh đứng lên hất đầu hỏi vợ - Xong chưa hỉ? Đi bán. Trễ rồi! - Không thấy con Bùn, anh Sậy kêu - Bùn ôi. Đi bán con ôi..

Con Bùn ngồi ngoài hè nghe kêu vội ới một tiếng rồi chạy vô phụ ba mình đẩy chiếc xe mì ra khỏi căn nhà nhỏ có bề ngang lớn hơn chiếc xe mì một chút. Gió tràn vào căn nhà khi chiếc xe mì lọt ra ngoài. Bùn che miệng ngáp dài rồi xách cái xô bước theo cha nó. Anh Cần đẩy xe ra tới chỗ bán. Kê kích chiếc xe mì xong, anh nhóm lửa hâm nồi nước lèo. Lửa bén thì anh băm thịt, vò mấy viên hoành thánh. Mẹ nó ra sau bằng xe đạp sau khi đến lò mì thanh toán tiền mì vắt hôm qua. Con Bùn chỉ việc xách xô đi xin nước, xong là đi gỗ. Công việc cứ như vậy và con Bùn không hề phiền hà điều gì cả. Nó không đi học. Dĩ nhiên rồi vì ba mẹ nó nghèo lo cái ăn khá chật vạt, lại dành dụm gửi ra quê nuôi bà nội nó. Nó không có bạn cũng không có quần áo đẹp. Bán mì mà cần gì quần áo đẹp... Nó tự hỏi rồi trả lời luôn một cách suôn sẻ. Nó chấp nhận cuộc sống hiện có như một điều không thể thay đổi, rất khó thay đổi...

- Nhưng mà sắp en Tết? - con Bùn sức nghĩ. Hôm qua nó nghe ba mẹ nó nói là sắp Tết rồi. Ba nó nói là phải gửi tiền nhiều hơn để bà nội ăn Tết... Nhưng sau đó con Bùn chỉ nghe ba nó thở ra. Còn mẹ nó thì nhìn ra đường kheo lắc đầu. Cử chỉ của ba mẹ nó vậy là không có tiền. Tiền bạc đối với ba mẹ nó như một điều hết sức cần thiết nhưng luôn luôn thiếu thốn. Cũng như nó chỉ thèm một bộ đồ mới nhưng không thể có. Bắt chước ba nó, nó cũng thở ra..

Đường phố ngày giáp Tết đông vui hơn với nhiều chỗ bán bánh mứt, bán dưa hấu chất cao nghệu. Các cửa hàng treo nhiều quần áo đẹp hơn ngày thường, quần áo người lớn, quần áo trẻ con đủ màu sắc tự nhiên trở thành lực hút mạnh mẽ khiến con Bùn ngẩn ngơ nhìn. Mỗi lần sau đó, nó mới đi xách cho ba nó một xô nước đầy. Nước trong lành trong xô, tạt ra ngoài. Nước cũng giống như tâm trí nó vậy. Bất ổn, xao động dữ dội, đổ tháo... Và tâm hồn nó - dù còn nhỏ bé - cũng thấy khá nặng trĩu khi nhìn hai mẹ con một người khách qua đường với áo quần đẹp đẽ.

- Tiền mô mà en Tết! - con Bùn lặp lại lời ba nó - Nghèo không ăn Tết được. - Con Bùn nghĩ rồi lặng lẽ bỏ đi không nhìn quần áo mới treo bên cửa hàng nữa. Nó biết dù có quần áo cũng không có tiền en Tết... - Con Bùn lắc đầu như xua đi mọi ý nghĩ buồn phiền!

Thường thì chị Sậy chỉ mất năm phút để trả tiền mì, nhưng chiều nay chị phải mất nửa giờ ở đó. Chẳng là ngoài quê có người vô, cầm theo lá thư con Mẫn là em anh Cần. Thư cho hay bà nội con Bùn bệnh nặng, đang hấp hối kêu anh Cần sắp xếp về cho kịp... Đọc xong lá thư ngoan ngoãn chữ lớn chữ nhỏ, chị Sậy bậm môi mấy lần để khỏi oà lên khóc. Chị thương bà má chồng cả đời cực nhọc xoay vần quanh cảnh nghèo. Hai vợ chồng chị sống không oán với vùng cát núi khô cằn, vào đây cũng chẳng khá gì. Mỗi lần nghĩ đến quê, chị Sậy thương nén nỗi nhớ vào lòng chớ tiền đâu mà về thăm. Bây giờ má anh Cần sắp đi, chẳng lẽ...

Dừng chiếc xe đạp bên hàng rào tường phía sau xe mì gỗ, chị Sậy đứng thở dốc vì mệt. Anh Cần chưa biết chuyện cứ luôn tay nấu mì, miệng hỏi:

- Trễ quá. Bán như tay luôn. Hè, thái thịt đi tôi nấu hai tô mì khô cho khách.

Chị Sậy ráp vô phụ chồng. Chị thái thịt lại thái vào tay. Anh Cần cứ cặm cụi nấu mì... cho tới khi thấy mặt vợ mình nhăn nhó mới biết:

- Chù, thật không thái thái tay chi? Để tôi làm cho...

Ngọt việc, anh Cần uống hớp trà đá trong chiếc ca nhựa rồi ngồi phịch xuống ghế. Lúc này chị Sậy mới lấy thư đưa cho chồng. Anh Cần à một tiếng mừng rỡ vì được thư nhà. Anh đọc một hơi, niềm vui biến dần trở thành tiếng thở dài náo ruột. ánh mắt anh tối lại. Mặt anh sa sầm xuống.

Con Bùn biết ba nó vừa đọc thư ngoài quê gửi vào nên buồn. Nó muốn hỏi nhưng rồi thôi. Phải chi nó biết chữ nó sẽ mượn thư ba nó đọc thử. Dù sao nó cũng muốn biết ngoài quê nó có gì vui, gì buồn... Nhưng mà...

Bùn lặng lẽ xách xô chứa tô dơ đi rửa. Nó ngồi dưới bờ tường làm công việc quen thuộc của mình. Thình thoảng nó nghe tiếng thở dài của ba nó. Ba nó biết chữ còn đọc được lời lẽ người thân và có nỗi buồn thương nhớ quê xa. Nó không được may mắn như ba nó, có lẽ rồi đây hình ảnh quê nhà sẽ biến mất trong tâm hồn thơ ngây của nó? Mấy đứa bạn đi bán trứng cút, đậu rang, bánh tráng "đồng hương" của nó cũng vậy mà! Không đứa nào biết chữ! Rồi sẽ ra sao nếu như...

Gió chướng lao xao báo hiệu mùa nguyên đán cận kề...

Diệp Hồng Phương